

§ 16**Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag**

SOF 2025/527

Beslut

1. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige ger socialnämnden, inom de ansvarsområden som anges i reglementet för socialnämnden, till och med 31 december 2028, i uppdrag att i kommunfullmäktiges ställe besluta att
 - en insats inom socialtjänsten i Stockholms stad ska ges utan behovsprövning samt vilka eventuella villkor som ska gälla för att enskilda ska ta del av insatsen.
 - en insats utan behovsprövning på grund av särskilda skäl ska undantas från dokumentation av uppgifter som kan röja den enskildes identitet.
 - en insats utan behovsprövning inte längre ska ges utan behovsprövning.
2. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att inför beslut i facknämnd, i enlighet med punkt 1, ska stadsdelsförvaltningarna beredas möjlighet att lämna synpunkter.
3. Socialnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att beslutspunkterna 1 och 2 ovan ersätter kommunfullmäktiges beslut 16 juni 2025, dnr KS 2025/308, gällande återrapportering om insatser utan behovsprövning.

Sammanfattning av ärendet

Den 16 juni 2025 beslutade kommunfullmäktige i fyra ärenden som avsåg socialtjänstens tillhandahållande av insatser utan behovsprövning enligt nya socialtjänstlagen (2025:400), SoL. Två ärenden, efter gemensamt förslag av socialnämnden och äldrenämnden, avsåg de insatser som stadsdelsnämnderna och socialnämnden redan innan den nya socialtjänstlagen har tillhandahållit utan behovsprövning, dnr KS 2025/308 och dnr KS 2025/318. För dessa insatser beslutade kommunfullmäktige att insatserna, från och med 1 juli 2025 till och med 31 oktober 2026, får tillhandahållas utan behovsprövning i likhet med hur de tillhandahölls innan den nya socialtjänstlagen trädde i kraft 1 juli och att återrapportering om dessa insatser ska ske senast 30 september 2026.

Enligt socialtjänstlagen är det upp till varje kommuns socialnämnd att besluta om, och i så fall hur, möjligheten att ge en insats utan behovsprövning ska tillämpas i den egna kommunen. För att en insats ska kunna erbjudas utan behovsprövning enligt 11 kap. 5 §

SoL krävs att socialnämnden fattar ett särskilt beslut om det. Ett sådant beslut gäller sedan för hela insatsen.

För att omställningen enligt ny socialtjänstlag ska hinna genomföras med stöd av de statliga medel som aviserats till och med år 2028 anser arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och äldreförvaltningen att det finns behov av en beslutsordning där respektive facknämnd, utifrån sitt reglemente, får i kommunfullmäktiges ställe besluta att

- en insats inom socialtjänsten i Stockholms stad ska ges utan behovsprövning samt vilka eventuella villkor som ska gälla för att enskilda ska ta del av insatsen.
- en insats utan behovsprövning på grund av särskilda skäl ska undantas från dokumentation av uppgifter som kan röja den enskildes identitet.
- en insats utan behovsprövning inte längre ska ges utan behovsprövning.

Facknämndernas beslut blir gällande för hela staden. Syftet med förslaget är att omställning ska kunna genomföras på ett effektivt sätt för hela stadens socialtjänst i enlighet med den nya socialtjänstlagen.

Innan beslut fattas i arbetsmarknadsnämnd, socialnämnd och äldrenämnd ska fackförvaltningarna ha inhämtat synpunkter från stadsdelsförvaltningarna. I de fall en insats endast ges av en facknämnd ska synpunkter ha inhämtats från de förvaltningar som berörs.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Anne-Lie Elvén (L), Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Andréa Hedin m.fl. (M) yrkade

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut,
2. att socialnämnden ges månatliga lägesbilder av omställningen till den nya socialtjänstlagen, samt
3. att därutöver anföra.

Den nya socialtjänstlagen har varit i bruk i några månader. Vi ser dock att den politiska ambitionen att anpassa socialtjänsten i Stockholm till lagens alla möjligheter är allt för låg.

Konsekvenserna av det socialdemokratiska misslyckandet syns i att allt fler häktade unga saknar tidigare kontakt med socialtjänsten – ett bevis på det akuta behovet av förebyggande arbete och att lagens möjligheter realiserats omgående. Nämnden måste därför

löpande informeras om omställningen till den nya lagstiftningen. Dels för att kunna möjliggöra för politiska beslut vid behov men också för transparens gentemot medborgare som har rätt att förvänta sig mer när det kommer till att öka tryggheten och att stärka samhällets skyddsnät för de som behöver det.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Andréa Hedin m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/527-1 Tjänsteutlåtande - Styrning av insatser utan behovsprövning under omställning enligt ny socialtjänstlag

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Andréa Marieanna Arlene,Hedin	2025-10-22
Johan Alexander Emanuel,Ojanne	2025-10-23
Carl Magnus,Hillborg	2025-10-22